

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 20/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť T. L., B., zastúpeného advokátom JUDr. B. J., PhD., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 To 117/2010 z 20. júla 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. L. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. decembra 2011 doručená sťažnosť T. L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 2

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 117/2010 z 20. júla 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z pripojenej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ bol v poradí druhým rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 17/2001-2207 z 9. februára 2010 uznaný za vinného pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a v bode 2 z trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Trestného zákona a odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov podmiennečne. Proti označenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom najmä namietal vyhodnotenie dokazovania a poukazoval na neprimeranú dĺžku trestného konania. O odvolaní sťažovateľa rozhodol sťažnosťou napadnutým ostatným rozsudkom krajský súd tak, že zrušil podľa § 258 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu a *„rozhodujúc podľa § 259 ods. 3 Tr. por. uznal sťažovateľa za vinného z trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb...“*, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dva roky s podmiennečným odkladom výkonu tohto trestu na skúšobnú dobu 2 roky.

3. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie došlo rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 2 To 117/2010 z 20. júla 2011, ktorý *„vo výroku rozsudku neoslobodil sťažovateľa spod obžaloby prokurátora za skutok uvedený v bode 4 obžaloby, ale rozhodnutie o tomto bode obžaloby vo výroku svojho rozhodnutia vynechal a vyrovnal sa s ním iba v odôvodnení rozhodnutia, čím Krajský súd... nekonal v intenciách čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nerozhodol o vine, resp. nevine sťažovateľa, porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie a vystavil ho do právnej neistoty, keďže v konečnom rozhodnutí nerozhodol o celej obžalobe prokurátora... svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil, v odôvodnení sa vôbec nevysporiadal s námietkami obhajoby, neuviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy opieral svoje skutkové*

zistenia a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, s rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 02. 09. 2010, sp. zn. 3 T 17/2001-2207. Pokiaľ ide o rozsah a skutkové vyhodnotenie vykonaného dokazovania v bodoch 1 a 2 rozsudku, sa stotožnil a v podrobnostiach na neho odkázal, pričom toto rozhodnutie zároveň aj zrušil, a teda svoje rozhodnutie odôvodnil zrušeným, t. j. neexistujúcim rozhodnutím, čím Krajský súd v Žiline nekonal v intenciách čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a vystavil ho do právnej neistoty, keďže svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil...“. Po citovaní ustanovení § 253 a následných zákona č. 141/1961 Zb. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (spôsob rozhodovania odvolacieho súdu, pozn.) sťažovateľ ďalej uviedol, že *«zo žiadnej z vyššie uvedených možností rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že je oprávnený nerozhodnúť o celej prejednávanej veci a vysporiadať sa s obžalobou len v „rámci odôvodnenia rozsudku“.* Takýto postup odvolacieho súdu nemá oporu v objektívnom práve a je dôkazom arbitrárnosti a nesprávnosti rozhodovania. Sťažovateľ tak rozhodnutie vystavuje do právnej neistoty jeho postavenia, pretože o merite obžaloby do dnešného dňa nebolo rozhodnuté... Sťažovateľ ďalej poukazuje na postup odvolacieho súdu, ktorý sa v odôvodnení rozsudku zásadne nevysporiadal s námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho odvolaní a doplnení odvolania, ako aj s námietkou premlčania.

Odvolací súd odkázal na odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu (str. 5 rozsudku odvolacieho súdu), pričom len púho jednou vetou uviedol: „Krajský súd sa s týmto rozsudkom, pokiaľ ide o rozsah a skutkové vyhodnotenie vykonaného dokazovania v bodoch 1) a 2), stotožnil a v podrobnostiach naň odkazuje“... Pokiaľ teda odvolací súd odkázal na odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu, pričom tento rozsudok zároveň zrušil, neodôvodnil žiadnym!!! spôsobom svoj rozsudok, ktorým sťažovateľa uznal za vinného. Takýto postup odvolacieho súdu je ústavne neudržateľný, spôsobuje zásadnú arbitrárnosť jeho konania a rozhodovania, je v rozpore s imanentnými princípmi materiálneho právneho štátu a neakceptovateľne zasahuje do sťažovateľovho práva na spravodlivý súdny proces.».

Sťažovateľ tiež uviedol, že *«Pokiaľ totiž prokurátor podal na sťažovateľa obžalobu, v ktorej jeho konanie identifikoval ako štyri samostatné skutky, pričom v bode 3 obžaloby bol sťažovateľ „spod obžaloby oslobodený“ len v odôvodnení, nemožno sa argumentačne*

stotožniť s názorom odvolacieho súdu o „vypustení“ skutku tvoriaceho súčasť pokračovacieho trestného činu v odôvodnení.».

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 1, 2 Ústavy... a čl. 6 ods. 1, 2 Európskeho dohovoru... rozsudkom Krajského súdu... zo dňa 20. 07. 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 117/2010 porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu... zo dňa 02. 09. 2010, sp. zn.: 2 To 117/2010, sa zrušuje a Krajskému súdu... sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 117/2010 znovu konal a rozhodol.

Krajský súd... je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy konania.“

II.

5. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

8. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha aj vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 117/2010 z 20. júla 2011, pričom podstata jeho námietok spočíva v tvrdení o nesprávnom právnom posúdení jeho veci krajským súdom (napr. v tom, že nerozhodol o celej veci), v arbitrárnosti rozhodnutia, v nesprávnom posúdení jeho námietky premlčania, v nedostatočnom odôvodnení svojho rozhodnutia (pozri bod 2), ktorých bezprostredným dôsledkom je právoplatné odsúdenie sťažovateľa pre trestný čin „*vydierania podľa § 235 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb.*“. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

9. Z obsahu sťažnosti sa dá vyvodiť („*sťažovateľ zastáva názor, že vyčerpal všetky efektívne prostriedky na ochranu svojho práva... podanie dovolania voči rozsudku odvolacieho súdu nie je... prípustné...*“), že sťažovateľ v predmetnej veci nepodal dovolanie.

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

11. Z princípu subsidiarity, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť

nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

12. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

13. V danom prípade sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu založenú na argumentácii, ktorá svojím obsahom smeruje k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pričom zároveň z obsahu sťažnosti je zrejmé, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu nepodal dovolanie. Za daných okolností považuje ústavný súd sťažnosť sťažovateľa za predčasne podanú a vo svojich dôsledkoch neprípustnú v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

14. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoj právny názor (m. m. napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 184/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) možno sťažnosť považovať za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, v okolnostiach danej veci krajského súdu (k tomu porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu

pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2012